

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.600/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 december 2005 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de wijziging van de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de wet tot organisatie van de geautomatiseerde stemming van 11 april 1994 en het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement", heeft op 20 december 2005 het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

"Deze hoogdringendheid vindt zijn oorzaak in het feit dat de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen reeds op 8 oktober 2006 plaats vinden en het noodzakelijk is dat de burger en de kandidaatmandatarissen tijdig de spelregels kennen en dat de besturen de organisatie van deze verkiezingen tijdig kunnen voorbereiden. Gelet op het gevorderde tijdstip is het uiterst noodzakelijk dat die voorbereiding nu kan beginnen. In mijn beleidsnota, goedgekeurd door de Vlaamse Regering en ingestemd door het Vlaamse Parlement wordt aangegeven dat tegen het einde van het jaar voor de verkiezingen de desbetreffende regelgeving duidelijk zou moeten zijn".

*

* *

VOORAFGAANDE OPMERKING

2.1. Het ontwerp waarover advies wordt gevraagd werd een eerste maal voor advies voorgelegd aan de Raad van State op 12 september 2004 met verzoek, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen, advies te verlenen ¹. De afdeling wetgeving heeft dat ontwerp onderzocht op de zittingen van 13 oktober 2005 (algemene vergadering), 11 oktober 2005 en 18 oktober 2005 (derde kamer) en advies 39.080/AV/3 gegeven.

Met een brief van 16 december 2005 legt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, hetzelfde ontwerp andermaal

¹Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85.

voor, ditmaal met het verzoek er advies over te geven binnen de bij artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bedoelde termijn van vijf werkdagen. In zijn brief benadrukt de minister dat het voorgelegde ontwerp "inhoudelijk in se" niets wijzigt ten opzichte van het eerste ontwerp.

2.2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de afdeling wetgeving zich beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ², alsmede van de te vervullen vormvereisten.

2.2.1. De Raad van State heeft bij dit onderzoek vastgesteld dat het voor advies voorgelegde ontwerp van decreet vanuit inhoudelijk oogpunt zeer weinig verschillen vertoont met het ontwerp waarover de Raad van State advies 39.080/AV/3 heeft gegeven.

Er kan dan in de eerste plaats ook worden verwezen naar dit advies, gevoegd als bijlage bij het voorliggende advies.

2.2.2. Ook heeft de Raad van State bij zijn onderzoek, gelet op de wettelijk opgelegde beperking van de omvang van het onderzoek wanneer om advies wordt gevraagd op grond van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en gelet op de uiterst korte tijd waarbinnen zulk een advies dient te worden verleend, niet alle formele wetgevingstechnische en eventuele andere aanpassingen van het voorliggende ontwerp op hun juistheid kunnen onderzoeken.

Het is enkel bij wijze van voorbeeld, en binnen de perken van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dat de Raad in dit advies toch enkele opmerkingen dienaangaande zal maken.

²Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 20

3. Artikel 20, 1°, vervangt in artikel 44 van de Gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932, de verwijzing naar artikel 19, eerste lid, van dezelfde wet, wat de eedaflegging door de leden van het stemopnemingsbureau betreft, door een verwijzing naar artikel 2bis van het decreet van 18 mei 1994 houdende regeling van het taalgebruik bij verkiezingen, zoals dat artikel wordt ingevoegd bij artikel 3 van het thans nog in ontwerpvorm verkerende decreet houdende wijziging van de Gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932, de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en het decreet van 18 mei 1994 houdende regeling van het taalgebruik bij de verkiezingen, waarover de Raad van State heden advies 39.601/3 geeft.

Om de reden uiteengezet in advies 39.601/3 (opmerking 4.2) is de vervanging, zoals bepaald in artikel 20, 1°, van het ontwerp, doelloos.

Artikel 28

4. Luidens het ontworpen artikel 85bis, § 3, eerste lid, vierde volzin, leggen de leden van de Raden voor Verkiezingsbetwistingen voor ze hun ambt opnemen de eed af bij de vrederechter.

Overeenkomstig artikel 192, tweede volzin, van de Grondwet moet de decreetgever zelf de eedformule vaststellen.

5. Het ontworpen artikel 85ter, § 5, voorziet in een strafrechtelijke geldboete van 1,25 tot 12,50 euro voor eenieder die een bezwaar heeft ingediend dat ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat het is ingediend met het oogmerk om te schaden.

Het komt de Raad van State voor dat de stellers van het ontwerp zich voor deze bepaling steunen op het huidige artikel 74, § 3, eerste lid, van de Gemeentekieswet van 4 augustus 1932, dat voor een gelijkaardig geval voorziet in een geldboete van

.../...

50 tot 500 frank. In de vroegere versie van dit voorontwerp, waarover de Raad advies 39.080/AV/3 heeft gegeven, werd in het toenmalige ontworpen artikel 74, § 3, eerste lid, nog in een geldboete van 50 tot 500 euro voorzien.

De stellers van het ontwerp lijken thans uit het oog te hebben verloren dat de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten sinds 1 maart 2004 voorziet in een verhoging van het bedrag van de strafrechtelijke geldboeten met 45 decimes.

Artikel 2 van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet bepaalt bovendien:

"De bedragen van de geldsommen waarop de opdecimen bedoeld in de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten worden toegepast, worden geacht rechtstreeks te zijn uitgedrukt in euro, zonder omrekening."

Indien de stellers van het ontwerp de strafrechtelijke geldboete, bedoeld in artikel 74, § 3, eerste lid, van de gemeentekieswet en uitgedrukt in Belgische frank, willen hernemen in een nieuwe bepaling (en dus uitgedrukt in euro), dienen zij enkel het woord "frank" te vervangen door het woord "euro", zoals correct was gebeurd in de vroegere versie van het ontwerp ³.

Deze opmerking kan *mutatis mutandis* eveneens worden herhaald wat de ontworpen artikelen 8*undecies*, § 4, en 8*duodecies*, vijfde lid, van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement betreft (artikel 60 van het ontwerp).

6. Luidens het ontworpen artikel 85*novies* zijn de artikelen 85*bis* tot 85*octies* van overeenkomstige toepassing op o.m. de verkiezing van de schepenen, vermeld in

³De huidige versie van de ontworpen bepaling komt immers neer op een vermindering met een factor 40, wat allicht niet de bedoeling is van de stellers van het ontwerp.

artikel 15, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet van 26 juni 1988.

In het voornoemde advies 39.080/AV/3 heeft de Raad van State evenwel opgemerkt dat het de Vlaamse decreetgever niet toekomt de geschillenbetwisting inzake de rechtstreekse verkiezing van de schepenen in de zes randgemeenten en Voeren te onttrekken aan de rechtsmacht van de bestendige deputatie ⁴. In de memorie van toelichting wordt trouwens dit standpunt uitdrukkelijk bijgetreden ⁵.

De woorden "en op de verkiezing van de schepenen, vermeld in artikel 15, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet" moeten dan ook uit het ontwerp worden gelicht.

Artikel 34

7. In het ontworpen artikel 89 schrijve men "artikel 85octies, tweede lid" in plaats van "artikel 85octies".

Artikel 52

8. In de inleidende zin schrijve men "artikel 37/1bis" in plaats van "artikel 37/1". Het is immers de bedoeling de ontworpen wijzigingen aan te brengen in het huidige artikel 37/1, dat bij artikel 51 van het ontwerp wordt vernummerd tot artikel 37/1bis.

⁴Zie opmerking 12.3.1 in het voornoemde advies 39.080/AV/3.

⁵Voor zover als nodig wenst de afdeling wetgeving op te merken dat, in tegenstelling met wat in het eerste ontwerp was bepaald, het voorliggende ontwerp niet langer een wijziging bevat van artikel 77bis, § 1, van de Gemeentekieswet.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de HH. J. VAN NIEUWENHOVE en B. WEEKERS,
auditeurs.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT